

Scriptiehandleiding Academie voor Geesteswetenschappen

1. Inleiding

Voor de afronding van een 4-jarige opleiding en het behalen van het diploma wordt er een scriptie geschreven op hbo-niveau. In deze handleiding krijg je informatie aan welke eisen deze scriptie moet voldoen en welke weg je aflegt om tot resultaat te komen.

Dat *resultaat* is belangrijk, maar minstens zo belangrijk is dat uit de scriptie blijkt wat je van je onderzoek geleerd hebt. En ook dat je persoonlijke enthousiasme en betrokkenheid bij het onderwerp blijkt.

2. Eisen

De scriptie van 20 tot 30 bladzijden moet aan de volgende eisen voldoen:

- a. De student kiest een onderwerp dat past in (tenminste) een van de vakken die in de studierichting van afstuderen worden gedoceerd.

De student laat zien:

- b. een vraagstelling te kunnen formuleren, deze met behulp van literatuur te kunnen uitwerken en verdiepen en tot een duidelijke conclusie te kunnen brengen.
- c. zelfstandig literatuur te kunnen lezen, verschillende opvattingen en zienswijzen kritisch te kunnen wegen en dit alles te kunnen verwerken in een helder betoog.
- d. in staat te zijn tot eigen reflectie en kan een eigen standpunt consistent, met argumenten en overtuigend formuleren.
- e. het onderzoek te kunnen vertalen naar concreet handelen en naar relevantie voor toepasbaarheid in de beroepspraktijk.¹
- f. het resultaat van het onderzoek op een heldere en samenhangende manier en in correct en begrijpelijk Nederlands op schrift te kunnen stellen.
- g. zicht te hebben op het leerproces dat zij/hij bij het vervaardigen van de scriptie doorloopt.
- h. bij het onderwerp persoonlijk betrokken te zijn en weet dit enthousiasme over te brengen naar de lezer.

3. Beoordeling

De scriptie moet door de scriptiebegeleider op alle bovengenoemde onderdelen met een voldoende worden beoordeeld. De scriptiebegeleider ondersteunt de student zodanig dat de student de scriptie met een voldoende kan afronden.

4. Begeleiding

Het vervaardigen van de scriptie vindt plaatst onder de verantwoordelijkheid van een vakdocent, die de begeleider is.

De taak van de scriptiebegeleider is de student te adviseren bij:

- a. het kiezen en afbakenen van het onderwerp,
- b. het kiezen van de literatuur,

---

¹ Niet van toepassing op studenten van Spiritualiteit & Zingeving / Vrije Studierichting.

- c. het formuleren van de vraagstelling,
- d. het schrijven van het scriptieplan,
- e. het plannen van de tijd,
- f. het schrijven van de tekst.

De scriptiebegeleider doet dit door opmerkingen te maken, vragen te stellen, suggesties te doen en correcties te maken. *Niet* door scriptiewerkzaamheden zelf te verrichten.

Daarnaast beoordeelt de scriptiebegeleider steeds de ingeleverde hoofdstukken, geeft feedback op de inhoud en bewaakt de globale structuur van de scriptie: uitwerking vraagstelling, verwerking literatuur, argumentatie, opbouw, omvang, taalgebruik.

De student krijgt maximaal vijf begeleidingsgesprekken.

5. Scriptietraining

Eén tot twee keer per collegejaar biedt de Academie een scriptietraining van drie uur aan voor studenten die in dat jaar aan hun scriptie gaan beginnen.

De training is erop gericht alle facetten die bij het vervaardigen van een scriptie komen kijken, toe te lichten en desgewenst en bij voldoende tijd op onderdelen te oefenen.

Studenten kunnen eerste ideeën voor een onderwerp en een vraagstelling inbrengen.

Het bijwonen van de Scriptietraining is verplicht, tenzij de student in het kader van een andere afgeronde hbo-, bachelor- of mastersopleiding reeds de ervaring van het schrijven van een scriptie heeft opgedaan.

6. Werkwijze

Het initiatief voor de keuze van een (globaal) onderwerp voor een scriptie en voor de keuze van een scriptiebegeleider gaat uit van de student. Probeer een onderwerp te kiezen dat voldoende onderscheidend is en waarvan de uitkomst niet op voorhand vastligt.

Bespreek dit vervolgens eerst met de studietoelichting van je studierichting. Bij haar/hem is bekend welke docenten voor welke (deel)vakgebieden in principe beschikbaar zijn voor scriptiebegeleiding.

Als de begeleider van keuze instemt met het begeleidingsverzoek, worden onderwerp, naam van de student en naam van de begeleider ter goedkeuring voorgelegd aan de studietoelichting.

Na goedkeuring van de studietoelichting schrijft de student in afstemming met de begeleider een scriptieplan van twee à drie A4 dat de volgende onderdelen bevat:

- a. een omschrijving en afbakening van het onderwerp; bescherm jezelf tegen te grote ambities,
- b. de formulering van de vraagstelling en operationalisering van de vraagstelling,
- c. een beknopte inleiding of samenvatting in concept: waarover gaat de scriptie? Wat is de relevantie ervan? Waarom heb *jij* dit onderwerp gekozen?,
- d. de keuze van de voornaamste te lezen Nederlandstalige literatuur²,
- e. een voorlopige inhoudsopgave met:
  - een indeling van hoofdstukken,
  - een onderverdeling van elk hoofdstuk in paragrafen,
- f. een fasering van de werkzaamheden met een tijdsplanning.

---

² In overleg met de begeleider mag ook geput worden uit literatuur in een buitenlandse taal.

Als het scriptieplan definitief is vastgesteld, kan worden gestart met de uitvoering van de werkzaamheden.

Geschreven hoofdstukken worden afzonderlijk ingeleverd en besproken om tijdige bijsturing mogelijk te maken. De scriptiebegeleider bespreekt zijn bevindingen schriftelijk en/of mondeling met de student.

7. Structuur

De scriptie moet een duidelijke structuur hebben en bestaat uit de volgende bestanddelen:

- a. Voorkant omslag met daarop:
  - (onder)titel van de scriptie,
  - naam van de student,
  - Academie voor Geesteswetenschappen, Utrecht,
  - eventueel een passende illustratie
- b. Titelblad met daarop:
  - (onder)titel van de scriptie,
  - naam van de student,
  - Eindscriptie ter afsluiting van [naam studierichting],
  - Begeleiding: naam + titulatuur van de begeleider,
  - Academie voor Geesteswetenschappen, Utrecht, jaartal
- c. Inhoudsopgave
- d. Een algemene inleiding waarin:
  - het onderwerp wordt ingeleid,
  - de motivering voor het onderwerp wordt gegeven,
  - de vraagstelling wordt belicht,
  - de uitwerking daarvan wordt samengevat (in hoofdstuk 1 volgt dit..., in hoofdstuk 2 wordt dat besproken... etc.),
  - eventueel enkele mensen worden bedankt.
- e. Meerdere hoofdstukken die een titel hebben en in een logische volgorde staan en die elk weer zijn onderverdeeld in paragrafen met een titel.
  - *Tip 1:* Een titel is de kortste samenvatting van de inhoud die erop volgt; maak titels niet te lang, hoogstens enkele woorden.
  - *Tip 2:* Deel elk hoofdstuk voor jezelf ook globaal in met een inleiding, een kern en een slot of conclusie. Dat helpt je bij het schrijven en indelen van het hoofdstuk.
- f. Een afsluitende samenvatting, een uitgewerkte eindconclusie en een reflectie op je leerproces.
  - *Tip:* In wetenschappelijke artikelen is het niet toegestaan om in je conclusie ineens met nieuwe opvattingen te komen die je in je hele verhaal ervoor niet behandeld hebt. Maar in een meer journalistieke aanpak kan je wel op een aantal plekken in je verhaal van perspectief wisselen.
- g. Een lijst met geraadpleegde literatuur volgens het auteur-jaar-systeem en op alfabetische volgorde: achternaam auteur, initialen auteur, jaartal van publicatie (tussen haakjes), (onder)titel, uitgever, plaats van uitgave.
- h. Een notenapparaat onderaan de bladzijde dat bij aanhalingen of citaten in de hoofdtekst alleen wordt gebruikt voor bronweergave volgens het auteur-jaar-systeem: achternaam auteur, jaartal, paginanummer.
- i. De hoofdstukken zijn genummerd, evenals de bladzijden (vanaf het eerste hoofdstuk, maar let op: de titelpagina telt al mee als blz. 1).

8. Omvang

Voor scripties is een voorgeschreven format beschikbaar, waarin het lettertype, de lettergrootte, de interlinie en de marges zijn bepaald (zie blz. 6 van deze handleiding). Binnen het kader van dit format is de minimale omvang van de scriptie 20 bladzijden en de maximale omvang 30 bladzijden (exclusief max. 5 bladzijden voor titelblad, inhoudsopgave en literatuuropgave en exclusief eventuele illustraties). De omvang van eventuele bijlagen is maximaal 10 bladzijden.

9. Tips voor het taalgebruik

Voordat je een tekstversie inlevert bij de scriptiebegeleider, heb je:

- a. de tekst door de spellingscontrole laten gaan,
- b. het aantal woorden geteld om te checken of deze spoort met de gewenste minimum/maximum omvang,
- c. de tekst door een ander laten lezen (huisgenoot, buurvrouw, gabber, medestudent etc.).
  - *Tip:* Je spellingschecker is niet in staat een aantal veel voorkomende spelfouten te herkennen, zoals het verschil tussen gebeurt en gebeur**d**, bedoelt en bedoel**d**, onderscheid en onderscheid**t** etc.
- d. goed het onderscheid aangegeven tussen eigen tekst, visies van anderen en van jezelf, citaten en aangehaalde passages.

10. Tips uit de retorica

- a. Om de lezer bij je verhaal te houden, kun je het beste af en toe kijken wat er gebeurt als je het voorleest. Dan merk je het negatieve effect van te lange zinnen (concentratieverlies) en het positieve effect van de juiste vooruitwijzingen en terugblikken ('cliffhangers'). Hoe eenvoudiger je schrijft, hoe toegankelijker en begrijpelijker je verhaal wordt.
- b. Voorlezen helpt ook om de structuur van je verhaal helder te houden. Loop je niet te snel vooruit op de conclusie? Houd je de hoofdlijn wel vast? Is het duidelijk waarom je even een zijpad inslaat?

11. Studielast

De studielast voor het schrijven van een scriptie is maximaal 5 EC = 140 uur.

12. Inleveren goedgekeurde scriptie en samenvatting

Als de scriptie helemaal klaar is en goedgekeurd,

- a. wordt één (papieren) exemplaar ingeleverd bij de scriptiebegeleider en één papieren en een digitaal exemplaar bij het secretariaat.
- b. schrijft de student een samenvatting van de scriptie die wordt gepubliceerd op de website van de Academie voor Geesteswetenschappen. De student krijgt daarvoor een format aangereikt.
- c. volgt er een eindgesprek met de scriptiebegeleider, desgewenst in aanwezigheid van partner, familie en medestudenten.

VEEL SUCCES !!

Utrecht, 24 december 2018

1 De kracht van empathie³

Hoe ver de empathie met de medemens in nood mag en soms moet gaan, leert het volgende chassidische verhaal⁴ verteld door rabbi Nachman van Bratslav over de prins die dacht dat hij een kalkoen was:

In een ver land verloor de prins zijn verstand en verbeeldde zich dat hij een kalkoen was. Hij leefde onder de tafel, naakt, en weigerde de koninklijke schotels die men voor de aanzittenden aan de dis opdiende in het gouden servies van het paleis. De prins at alleen het graan dat bestemd was voor de kalkoenen.

De koning was ongelukkig en liet de beste artsen ontbieden en de beroemdste specialisten. Allen echter verklaarden dat ze er niets aan konden doen. Tvenaars ook, en monniken, genezers, wonderdoeners; hun tussenkomst bleek vruchteloos. Toen kwam er een Wijze aan het hof: 'Ik denk dat ik uw prins kan genezen,' zei hij verlegen, 'mag ik het proberen?' De koning stemde erin toe en de Wijze deed tot ieders verbazing zijn kleren uit, kroop bij de prins onder de tafel en begon te kakelen als een kalkoen. Wantrouwig ondervroeg de prins hem: 'Wie ben jij? Wat doe je hier?'

'En jij,' antwoordde de Wijze, 'wie ben jij en wat doe jij hier?'

'Zie je dat niet? Ik ben een kalkoen,' zei de prins.

'Hé,' sprak de Wijze, 'wat gek om jou hier te ontmoeten!'

'Waarom gek?'

'Zie je dat niet, echt niet? Zie je niet dat ik een kalkoen ben zoals jij?'

De twee mannen werden vrienden en zwoeren om nooit meer uit elkaar te gaan.

En toen begon de Wijze de genezing van de prins weer aan te passen door middel van een voorbeeld. Eerst deed hij een hemd aan. De prins geloofde zijn eigen ogen niet: 'Ben je gek geworden? Vergeet je wie je bent? Wil je een mens zijn?' 'Weet je,' sprak de Wijze rustig, 'geloof vooral niet dat een kalkoen die zich kleedt als een mens ophoudt een kalkoen te zijn!' De prins kon alleen maar toegeven. En de volgende dag kleedden ze zich allebei normaal.

Vervolgens liet de Wijze zich een paar koninklijke schotels brengen. 'Wat doe je, ongelukkige!' protesteerde de prins vol afschuw, 'ga je nu ook nog eten zoals zij?' Zijn vriend, de Wijze, stelde hem gerust en zei: 'Geloof vooral niet dat een kalkoen die eet als de mensen en met de mensen aan tafel zit, ophoudt een kalkoen te zijn. Geloof vooral niet dat dat het voor een kalkoen voldoende is om mens te worden door zich als mens te gedragen. Je mag alles doen samen met de mensen, in hun wereld, je mag zelfs alles doen voor hen, toch blijf je de kalkoen die je bent.'

En de prins was overtuigd en hervatte zijn leven als prins.

Samen afdalen en weer omhoog

Deze parabel klinkt misschien een beetje bizar, maar kan een geslaagde metafoor zijn voor situaties die regelmatig voorkomen. Lijden, depressies en trauma's kunnen een mens zodanig vervormen dat hij het spoor bijster raakt. Om hem te helpen is een beginpunt van vertrouwen nodig. Soms moeten we tijdelijk meegaan in de verwrongen belevingswereld van de ander. Samen met de gekwelde mens

---

³ FORMAT: tekstletter: Calibri 11 pt; letter hoofdstuktitel: Calibri 14 pt; letter voetnoot: Calibri 10 pt; marges: boven/onder/links/rechts: 2,5 cm; regelafstand: Exact 16 pt

⁴ Geciteerd uit: Katz, 1988, 45-46.

moeten we dan afdalen naar zijn benarde positie van frustratie, wanen en angst. Pas dan ontstaat er een broos vertrekpunt om met wijsheid en mededogen de weg terug omhoog, naar heling te vinden.